

A felvidéki magyar katolikus hívek szolgálatában tevékenykedő Pázmaneum Polgári Társulás december 29-én a felsőtúri római katolikus plébánián tartotta évértékelő elnökségi ülését - írta a Magyar Kurír. A 2007-es év jelentős eseményei közül megemlézték a keresztény felnőttképzést biztosító Regnum Marianum Akadémia beindítását, amely a közeljövőben várhatóan más régióban is megkezdí működését. Elhangzott, hogy a Társulás aktívan bekapcsolódott az Esterházy-év, a Szent Erzsébet-év és a Szent Imre-év eseményeibe, és ezek kapcsán számos kiadványt is megjelentetett. Emellett a Pázmaneum több társadalmi és kulturális rendezvény társrendezője is volt az elmúlt évben. A Pázmaneum Polgári Társulás megalakulásáról, céljairól, küldetéséről dr. Kara János teológus, felsőtúri plébános nyilatkozott.

- Mikor jött létre a Társulás és kik alapították?

- 2005. október 2-án jött létre dunaszerdahelyi székhellyel. Az alapítók közt világi hívek és lelkipásztorok egyaránt megtalálhatók. Úgy gondoltuk, hogy szükséges egy olyan társulás, mely segíti a magyar híveket és a papokat. Magyarországon létezik a Pázmány Péter Alapítvány, mely megalakulásunk kiindulópontját jelentette. Ezt az alapítványt a 89-es változások után hozták létre azzal a céllal, hogy a felvidéki magyar kispapokat magyar nyelven oktathassák, hiszen ez nálunk nem lehetséges. Ez az alapítvány felvállalta azt, hogy Budapesten ösztöndíjat ad a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán tanuló felvidéki kispapok számára. Jómagam is így tanulhattam Budapesten, s még néhány ösztöndíjasnak volt erre lehetősége a 90-es évek elején. Sajnos az utóbbi években az alapítvány próbálkozásai sikertelenek voltak, így jelenleg ebben a formában nem tanulnak magyarul a felvidéki magyar ajkú kispapok. Elvileg a két ország püspöki kara megegyezett arról, hogy tanulhatnak az anyaországban a magyar kispapok. Tudtommal a Kassai Egyházmegye területéről Egerben tanul néhány kispap, de a Pozsony-nagyszombati Egyházmegyéből nem jelentkeznek magyarországi tanulásra a papnövendékek. Mi az alapítvány tevékenységénél "tovább akartunk menni", célunk volt, hogy kiterjesszük azt a média területére is, kiadványokkal lássuk el a magyar híveket és konferenciákat, rendezvényeket szervezzünk. Társulásunk alapszabályában benne foglaltatik, hogy célunk az alapvető emberi értékek és a nemzeti identitás megerősítése a keresztény erkölcs szellemében. Ennek az alapvető célnak az érdekében konferenciákat, zárándoklatokat és találkozókat szervezünk a vallás, a kultúra és a művelődés területén. Ezenkívül együttműködünk főleg a keresztény egyházakkal, elsősorban azokkal a felvidéki katolikus plébániákkal, melyek olyan helyen találhatók, ahol nagyszámban élnek magyarok. Tevékenységeinkhez tartozik, hogy vallási és történelmi témájú könyveket adunk ki, és a Szülő Géza Polgári Társulással együtt "Magyar Hírvivő" címmel nemzeti, konzervatív szellemiségű havilapot jelentetünk meg. Rendezvényeink a hívők jelentős tömegeit mozgatják meg. 2007-ben átvettük a Jópásztor Társulástól a Komáromi Imanapnak a megszervezését is, azért, mert féltő volt, hogy ez a magyar papokért és püspökért folytatott rendezvény megfelelő szervező erő nélkül 18 év után megszűnik.

- Nevükből arra következtettek, hogy Pázmány Péter a példaképük. Jól látom?

- Jól. Pázmány Péter szellemi örökségének értelmében támogatjuk a nemzetek együttélését a kölcsönös megértés és szeretet szellemében, de elsősorban a keresztény, magyar értékek továbbvitelében, amelyeket ő is védelmezett és gyarapított a keresztény magyarság javára. Mi is óvni szeretnénk drága kincseinket: keresztény hitünket és magyar nemzeti identitásunkat.

- Egy jelentős zárándoklatot szerveztek Magyar Hitvallók Nyomában címmel. Ilyenkor felkeresték egy-egy hitvalló életének jelentős állomásait?

- Igen. Csehimindszenten Mindszenty bíboros úr szülőhelyét, Szombathelyen Brenner János

sírlátogatást, Körmenen pedig Boldog Batthyány László emlékhelyét kerestük fel. Több autóbusszal zárandokoltunk, s mindenhol a helyi egyházközség képviselői fogadtak bennünket. Ezenkívül 2007-ben részt vettünk a bécsi zárandoklaton is. Minden évben Szent István ünnepéhez kapcsolódva zárandoklatot rendez a külföldi magyarok számára a bécsi magyar lelkeszség. Felvidéken mi szerveztük meg ezt a magyar hívek részére. Az eredeti terv szerint Orosch János püspök atya is részt vett volna a zárandoklaton, őt azonban megakadályozták a részvételben, s ezért ki kellett mentenie magát. Bizonyos szlovák nemzeti körök rossz szemmel nézték volna, ha egy szlovák püspök Bécsben magyaroknak miséznek.

- Hogyan akadályozták meg?

- Tudtommal éppen akkorra más feladatot kapott feletteseitől. Csak sejteni tudjuk, hogy milyen erők állnak a háttérben. Pedig ezen a zárandoklaton az előző években részt vettek más határon túli püspökök is, akkor ez mégsem okozott problémát.

- Keresztény felnőttképzéssel is foglalkoznak. Mit kell tudni az egyházzgellei Regnum Marianum Akadémiáról?

- A Szent Erzsébet-évhez kapcsolódóan tavaly februárban jött létre az akadémia, jelenleg több mint negyven hallgatója van. Az előadók a felvidéki magyar lelkipásztorok köréből kerülnek ki. Céljai: a hittani és egyháztörténeti ismeretek terjesztése, a keresztény és a magyar kultúra bemutatása. Mindenki, aki keresztény és magyar érzelmű, jelentkezhet az akadémiára, mely népfőiskola jelleggel működik. Az idei előadások pedig a 2008-as Biblia évéhez is kapcsolódnak. Ugyanakkor a felnőttképzés mellett hangsúlyt fektetünk az ifjúsággal való foglalkozásra. A felvidéki ministránsok részére Szent Imre Ministránsnapot szerveztünk Garamkövesden, majd a ministránsvetélkedő győzteseivel meglátogattuk a székesfehérvári Szent Imre- kiállítást és Kaszap István sírlátogatást is.

- Milyen kiadványai vannak a Pázmáneumnak?

- Az említett Magyar Hírvivő havilapon kívül tavaly kiadtunk egy könyvet, Kilenced Árpád-házi Szent Erzsébethez és egyet Imakilenced Szent Imre tiszteletére címmel. Esterházy János halálának ötvenedik évfordulójára pedig kiadtunk egy Kilenced az üldözött magyarokért - Esterházy János életpéldája és gondolatai alapján c. imafüzetet. A dunaszerdahelyi származású Marczell Mihály atyáról, a budapesti Központi Szeminárium egykori rektoráról, pappá szentelésének 100. évfordulója alkalmából is megemlékeztünk: keresztúti kiadványt jelentettünk meg az ő gondolatai alapján. A 2008-as évre pedig kiadtuk a Regnum Marianum kalendáriumot. A 2007 előtt megjelenő kiadványaink közül említést érdemel a Felvidéki kilenced, mely azoknak a példáját kívánja felidézni, akik szerették Istent, hazájukat és nemzetüket, s nem rekesztették ki ebből a szeretetből más nyelven beszélő, más kultúrához tartozó embertársaikat sem.

- Nem kísérték-e ellenséges indulatok a Társulás működését?

- Kezdetben nehéz volt az indulás, mert sokan nem tudták, hogy minek is alapítunk az előbb említett célokkal egy társulást. Közölték velünk, hogy vannak már ilyen céllal tevékenykedő szervezetek, s először még egyes egyházi körökben - s itt elsősorban nem a szlovákokra gondolok - sem nézték jó szemmel működésünket. Mára már egyre többen látják, hogy mennyire fontos az értékek megerősítése, és megtapasztalják a Társulás működésének pozitív hozadékát. Arról természetesen tudomásunk van, hogy a szlovák nacionalista körök vagy azok magyar kiszolgálói nem nézik jó szemmel tevékenységeinket, pedig eddig semmi olyat nem tettünk, ami a kölcsönös tisztelet ellen nyilvánulna meg. Más nemzet ellen nem fejtünk ki semmiféle propagandát, de a saját értékeinket meg akarjuk védeni.

- Magyarországon van egy olyan vélemény, hogy a papok ne politizáljanak... Az ominózus

december 5-ei népszavazás előtt írt egy rövid, de velős írást Önsorsrontás magyar módra címmel. Ebből idézek: "Sajnos, úgy tűnik, Magyarország vezetői kilóra mérik a magyarságot, azt számolgatják, mennyibe kerülünk majd az országnak, ha megkapjuk a magyar állampolgárságot. A lakosság legérzékenyebb pontjára tapintva hirdetik: a határon túliak majd kiesznek benneteket a vagyonotokból, elveszik a munkátokat, a nyugdíjaitokat. Úgy állítanak be bennünket, mint valamilyen kártékony, élősködő hordát, amely alig várja, hogy pusztítani kezdje az ország vagyonát." Létezik tehát egy határ, ahol már a papoknak is meg kell szólalniuk?

- A politikának van egy olyan jelentése, hogy közéleti tevékenység a közjó szolgálatában. Ebben az értelemben politizál az egyház is, hiszen a közjót szolgálja, és a papok is az aktív világi hívekkel együtt be kell hogy kapcsolódjanak a közéletbe, hiszen a társadalmat a krisztusi elvek alapján szeretnénk átforgatni és jobbá tenni. Ezért szükséges az, hogy ne csak liturgikus tevékenységet végezzünk, hanem tanítóit is. Az utóbbin belül a Tanítóhivatal kifejti véleményét erkölcsi és közéleti kérdésekben. Ez nem mindenkinek tetszik, és azt mondják: a papok ne avatkozzanak bele a politikába - ahogy a régi érában -, maradjanak a sekrestyében, s a szószéken az idős korosztálynak prédikáljanak. A fiatalok pedig már ne járjanak templomba. Azt mondják, hogy a vallás magánügy, s azt ne vigyük a társadalomba, a világnézeti semlegesség jegyében pedig ne terjesszük a keresztény elveket. Ez a felfogás mindenképpen szemben áll az egyház küldetésével, mert nekünk el kell jutnunk a világba, mert Jézus ezt mondta Máté evangéliuma szerint: Ti vagytok a föld sója, a világ világossága! Ezt az üzenetet sokszor képviselni kell azon erőkkkel szemben is, amelyek a keresztény értékeket gyalázatos módon tiporják, és a nemzeti értékeket sem tartják tiszteletben - mind a Felvidéken, mind pedig a csonkaországban. Az ilyen erőkkkel szemben az egyháznak fel kell szólalnia, és határozott hangon kell figyelmeztetnie a visszasságokra.

- Ebben az írásban megemlíti a felvidéki ma-gyarok körében lezajló önkéntes asszimilációs folyamatot. Mit tud tenni a Társulás ennek megakadályozására?

- Az asszimiláció folyamatosan zajlik. Nemcsak önkéntes asszimilációról beszélhetünk, hiszen többeket, ha nem is erőszakkal, de más, fondorlatos módszerrel kényszerítenek rá a beolvadásra. Ezért fontos a magyar iskola. Mi mellett kampányolunk, hogy a magyar gyermekeket magyar iskolába írássák be. Ez a magyar szülők lelkiismereti kötelessége. Ezen a téren kiemelendő a Rákóczi Szövetség tevékenysége, a beíratási program, melyet mi maximálisan támogatunk. Ahol magyar szellemiségű plébános van, ott könnyebben lehet hatni a hívekre, hogy ne felejtsek el értékeinket, kultúrkincseinket. Nyelvünk egy Istentől kapott adomány, amit nem herdálhatunk el, hanem keresztényként és magyarként kötelességünk átadni a következő nemzedéknek.

- A szlovákiai egyházmegyében a magyar hívek pasztorációja meg van-e oldva püspöki szinten azzal, hogy Orosch János segédpüspök vállalta fel a felvidéki magyar katolikus papok és hívek gondozását?

- A Pozsony-nagyszombati Érsekség területén a püspök úr kinevezésétől fogva törődik a magyar katolikusokkal. Mindezt önként teszi, és ebben a Vatikán támogatását is élvezi. Ami hiányzik, az a jogkörökkel felruházott hivatalos megerősítés és az, hogy minél többen segítsenek neki ebben a munkában. Egy embernek a 400 ezer magyar katolikus gondozása óriási feladat. Ha kialakulna egy magyar többségű egyházmegye, vagy az egyházmegyéken belül magyar helynökség, az óriási előrelépést jelentene a ma-gyar pasztoráció ügyében. A Kassai Egyházmegyében van már magyar helynök Pásztor Zoltán atya személyében, a Rozsnyói Egyházmegyében pedig Vladimir Filo püspök látja el a magyar hívek szolgálatát. Ebben az egyházmegyében azonban kevés a magyar pap, így sok helyen szlovákul miséznek.

- Van-e arra lehetőség egy szlovák ajkú plébános területén, hogy egy magyar ajkú hívő temetésén magyar pap végezze el a liturgiát?
- Ha a plébános - hiszen egyházzogilag ő jogosult a temetési szertartás elvégzésére - beleegyezik, akkor igen.
- Az ügynökmúltjáról is ismert, s Tisót magasztaló Ján Sokol, pozsony-nagyszombati érsek, idén tölti be 75. életévét, s köteles lemondani. Megtette már?
- Valóban megjelentek különböző dokumentumok és információk Sokol érsek múlt rendszerben végzett ügynöki tevékenységéről. O tagadta ezeket a vádakát, s eljuttatta nyilatkozatát a Vatikánba, így jelenleg a Vatikán dönt az ügy folytatásáról és Sokol érsek sorsáról. A lemondását viszont az egyházzog szerint idén köteles benyújtani. Azt, hogy ezt megtette-e már, nem tudom, mert nincsenek erre utaló nyilvános dokumentumok. A lemondását vagy elfogadja a Szentatya, vagy tevékenységét egy kis időre meghosszabbíthatja. Ha elfogadja - ami valószínűsíthető -, akkor új püspöke lesz az egyházmegyének, vagy püspökei, mert régóta beszélnek arról, hogy esedékes a szlovákiai egyházmegyék újrafelosztása, s akkor megváltozhatnak az egyház-megyei határok. Ebben az esetben új - magyar jellegű - püspökség is kialakulhat. A végső szó természetesen Rómáé - s mi bízunk a magyarok iránt mindig jóindulattal viseltető Benedek pápa bölcs döntésében.